

Ur Vifolka härads dombok

*Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt
avskrivet av Henrik Mosén*

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna

s 111, **1610 den 2 mars**, laga ting vid Veta uti häradsfogdens Håkan Pederssons närvaro

Nämnden

Lasse Månss i Skoneberg	Peer i Swås
Måns i Wästerlösa	Knut i Måla
Harald i Sperringe	Peer i Drusetorp
Jöen i Bredegården	Niels i Skoneberg
Oluf i Hultersta	Peer i Boo
Erich i Skoneberg	Måns i Möreby

s 112-115

Samma dag tingsfördes Peer i Skrambla i Harg socken, vilken hade varit i flock och farnötho? med Peer i Gerserwa? [Görshorva antar jag] och Anders ibm, hans måg, att skjuta en hjort. Och bekänns han således att han hade gått ifrån Skrambla och till Jersewua, och tå han dit kom var ingen hemma utan Anders och kvinnorna i huset. Så satte tå Anders honom till bords med sig och begynte så till att dricka ena lilla stund och sedan kom den gamle Anderses svärfar hem utur skogen, och sade för dem bådome, att han hade skjutit djuret men det undkom och hunden fullfölja. Tå sprungo de båda ut och gingo genast dit som hunden hade djuret i stånd ihjäl. Och där sköt tå dör.de Peer i Skrambla djuret med 2 lod och med Anderses bysso, så att det stalp. Sedan flådde de djuret i skogen och bårö köttet hem till Jarserwa, men huden tog Peer i Skrambla hem till sitt, och en treding av köttet, det torkade han uti sina badstugu. Och skedde detta vid Trättonde dags tid på en torsdag. Tå tillfrågades han om haningen flera djur hade varit med att skjuta. Då nekade han hårdeligen och välkomnade? sig i galgen om han någon tid hade varit med dem tillförende, eller något djur tillförenne skjutit.

Sedan ställtes för rätten Anders i Jarserwa som och med hade varit att fånga samma djur, flått och hamburit, det han godvilligen bekände. Han frågades och om han hade flera djur skjutit eller hade varit med att skjuta. Tå bekände han att han hade och skjutit en råbock i sommars förlidin och skinnet sålt en ung karl i Linköping b.d Niels. Tillfrågade shan ytterligare om någon med laglig bevisning kan honom övertyga så att han haver varit med eller själver fällt någre flere djur, ännu som han nu bekände om han tå ville stå sitt straff utan nåder under Liunga Tall? Han svarade att han utan nåder vill där till bebindare? vara om det bevisas kan.

På sidlychten ställtes Peer i Jarserwa Anderses svär, som djuret först sköt, för rätten, och tillfrågades huru deras handel med djuret sig tilldragit hade? Tå bekände han att de hade bytt djuret i markene sig emellan och drängen tog sin lott och hudena med och bar till Skrambla, men sin lott av köttet åt han upp.

Sedan detta således ransakat var, och var för sig förhörd, kallades åter Peer i Skrambla fram att han svara skulle till sin brått. Så alldenstund det icke kunne vara bevisliga att han hade slagit eller varit med att flå flera djur än det ena. Därför fälltes han efter konungens och H F N.des Hertig Johans präntade och skrivna mandat till 40 mkr.

Men Anders och Peer i Jarserwa efter de hade slagit och sam_ott? tvenne djur, en hjort och en råbock. Dräför fälltes vardera till 80 mkr helst emedan detta var den första gången att de därmed belsagna blivo.

s 115

Erich Joensson tjänar Herr Joen i Skänninge, hade lockat och belägrat Erich Korps legegigo Brita b.d och icke till äkta taga ville. Fälltes till 40 mkr konung, härade och hhövdinge. Förskontes till 9 dal.r.

s 115

Erich Erichsson i Öiebro hade stungit sin granne Niels Persson genom armen två gånger med en kniv. Fälltes till 20 mkr för vart styngtet, det är 40 mkr till treskiftes. Förskontes till 9 dal.r.

s 115

Niels i Forsa gick sin lag själv sjätte för Niels Anderssons fola ibm. hans lagmän: Lasse i Rosendaal, Måns i Oråss, Måns Andersson ibm, Måns i Klackeborg och Niels i Koppetorp.

s 116

Niels Haraldzsson i Forsa hade lockat, blägrat och med barn rätt sina legegigo Brita b.d, Lars Joenssons dotter i Karleby, och icke till äkta taga ville. Fälltes till 9 dal.r faderenom, konunge, härade och hhövdinge.

s 116

Swen Nielsson, Måns Nielssons dräng i Möreby i Wijby sn, hade belägrat hans legegiga Ingeborg b.d med barn rätt och tager henne till äkta. Avsades att han skall böta 15 mkr för många mans förbön skull, kong. härade och hhövdinge.

s 116

Håkon Persson tjänar Herr Jöns i Harg, hade belägrat sina medtjänarinno Karin b.d och tog henne till äkta maka. Förskontes till böter med 12 mkr konunge härade och hhövdinge.

s 116-117

Peer Månsson i Sperringe fäste en tolvmannaed till nästa ting att han icke hade belägrat Brita Peersdotter som haver tjänst i 2 år i gård med honom hos drängens moder, oansett hon betygade honom upp i ögonen, att han hade henne ofta besovit.

s 117

Brynestorpa gård uppbjöds tredje resan.

s 117, **1610 den 4 juni**, laga ting vid Liunga, närvarande äldre och välbördige Senn Some till Göthewij, samt häradsfogden förständig Håkon Pedersson.

Nämnden

Joen i Bredegården	Lasse i Skoneberg
Peer i Drusetorp	Måns i Wästerlösa
Peer i Boo	Harald i Sperringe
Niels i Skoneberg	Amund i Gustosbo
Erich ibm	Jöns i Möreby
Mårten i Bierga	Måns ibm

s 118

Samma dag ställes för rätten Daniel Bertilsson i Bakarekulla i Harg sn, vilken för någon tid sedan hade av dagom tagit Joen Olsson i Brostorp och bött målsägandenom, nämligen dens dödes brödröm Håkon i Bembesbo och Joenn i Magesjö i Säby sn halvtredje hundra mark och blev nu först för samma sak tingsförder. Så efter målsäganden hade böter tagit, som sagt är och nu bad för honom. Därför fälltes han efter det 13 Cap i Dråpa.B. till 13 mkr och 8 ortiger konungenom, sammeledes härade och hhövdinge. Benåddes till 3 dal.r vardera parten.

s 118-119

Bench i Häggarp hade för någon tid sedan gjort en hemgång till Harald i Hybbelen med vret mod och ändock han icke gjorde bondenom någon skada eller hans hjon, med hugg eller slag, så slog han likväl sönder hans farstuga dörr och ena skinnare widio. Därför kunno de tolv icke fria hans 40 mkr till treskiftes. Skall böta konung, härade och hhövdinge 6 dal.r och förlika sig med målsäganden det bästa han kan.

s 119

Peer Månsson i Sperringe en dräng hade förlidna ting fäst en lag och ed själv tolv för sinne moders legopigo Brita Peersdotter b.d att han icke hade förkränkt hennes mödom och med barn rätt, som hon skylt honom före. Och kom nu för rätten och kunde inga lagmän få, därför fälltes han till sakerna efter det 19 Cap i TingmålaB. nämligen till 40 mkr efter det 3 Cap i Giftem:B. Sedan detta var gjort bekände han sig uppenbarligen skyldig vara. Så alldenstund han hade fäst lag och gatt dem icke gånga, utan gjort de goda män för rätta såto stort bekymmer, därför blev det så av sagt att han skall böta ena T.na råg till Westerlösa kyrkio.

s 120

Anders Jönsson i Nederlösa hade för 2 år sedan bedrivit enfallt hor med en hovmans hustru Kirstin Peersdotter b.d, vilken blev borta vid Riga, och sig godvilligen bekände. Därför skulle han hava bött 30 dal.r efter stadgan. Så efter han var en oförmögen man och icke nekade till sina missgärning, både allena för honom. Förskontes till 18 dal.r konunge härade och hhövdinge, uppå höga överhetens nådiga behag.

s 120

Peer Olsson i Wijby hade slagit Måns skomakare i Bierga, förliden fasto, då de ifrån Linköpings marknat förreste, tre blånader. Fälltes till 3 mkr för var blånat till treskiftes. Sinom husbonde Herr Claes [Elaes] Bielkes döttrar målsägande härade och häradshövdinge.

s 120-121

Niels Peersson i Dymesta hade förliden vår slagit Niels Håkonsson ibm ett köttår i huvudet, och en blånad på armen. Fälltes till 6 mkr för såra och 3 mkr för blånaden, till treskiftes efter det 10 Capitelet uti Såråmåle Bl.

s 125, **1610 den 25 september**, laga ting vid Liunga, närvarande häradsfogden välaktad Håkon Pedersson

Nämnden

Joen i Bredegården	Lasse i Skoneberga
Mårten i Bierga	Måns i Wästerlösa
Oluf i Hultersta	Harald i Sperringe
Peer i Boo	Erich i Skoneberg
Knut i Måla	Niels Jonsson ibm
Peer i Drusetorp	Joen Larsson i Weta

s 125

Samma dag ställtes för rätten Anders Larsson, tjänar Jöns i Böthesta, vilken hade lockat, belägrat och med barn rätt sina medtjänarinna Karin b.d och ej till äkta taga ville. Dy fälltes han till 40 mkr efter det 3 Cap Gift.B. Förskontes till 9 dal.r kong. härade och hhövdinge.

s 126

Anders Jönsson i Himmelsby hade belägrat sina legopiga Kirstin Håkonsdott.r b.d, och tager henne till äkta. Fälltes till 20 mkr efter samma Capitell.

s 126

Jöns Nielsson i Fiesta hade kommit uti vapnaskifte med sin granne Oluf Andersson, och tillfogat honom ett köttståt över armen. Fälltes till 6 mkr till 3-skiftes sin hosbonde Her Åke Oxenstierna __ N. målseganden härad och hhövdinge, efter det 10 Cap i Såram.Bl.

Ur A1a:1 Vadstena landsarkiv – kompletterat med renovationerna i Göta hovrätt

avskrivet av Henrik Mosén

Kopiera texten efter behag – men hänvisa till mig som gjort utdragen och var ni hämtat texterna
